Zaterddag 18 Mei 1946 — DAGBLAD — 63ste Jaargang No. 4813

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog telef. 1858; Postbus 80, Willemstad. Redactie-adres Consciëntiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Cabinet-Schermerhorn treedt af.

Volkomen rechtse meerderheid in nieuwe Kamer.

17 Mei het Waterloo voor de SDAP

USA-Regering neemt spoorwegen in beslag.

Ceylon krijgt zekere mate van zelfbestuur.

Opstandige beweging in Cuba onderdrukt.

VERKIEZINGS-UITSLAGEN.

De uitslagen van de verkiezingen zijn als volgt:

Katholieke Volkspartij: 1.466.510 of 30,81%.

Partij van de Arbeid: 1.347.664 of 28,31%.

Anti-Revolutionnairen: 614.177 of 12,9%.

Christelijk Historisch: 373.191 of 7.84%.

Partij van de Vrijheid: 305.202 of 6.41%.

Communisten: 502.935 of 10,57%

Protestantse Unie: 32.013 of 0,67%.

Staatkundig Gereformeerde Partij: 101.772 of 2,14%.

Bellamy 11.205 of 0.23%.

Lopez: 5.537 of 0,12%.

In het geheel werden uitgebracht 4.760.206 stemmen; 47.602 stemmen zijn nodig om een zetel te krijgen. De zetels zijn als volgt verdeeld:

Katholieke Volkspartij	32
Partij van de Arbeid	29
Anti-Revolutionnairen	13
Communisten	10
Christelijk Historischen	8
Partij van de Vrijheid	6
Protestantse Unie	—
Staatkundig Gereformeerde Partij	2
Bellamy	—
	100

De volgende Ministers van het huidige Cabinet zijn gekozen tot lid van de Tweede Kamer:

Partij van de Arbeid: Schermerhorn, Logemann, Lieftinck, Van der Leeuw, Vos, Drees en Mansholt. Ook Vorrink is weer lid van de Tweede Kamer.

Minister Beel is de enige Minister van de Katholieke Volkspartij, die tot Kamerlid is gekozen. Mr. Romme, de politieke leider van de Katholieke Volkspartij, is tot lid van de Tweede Kamer gekozen.

Een commentaar.

Het eerste perscommentaar op de nieuwe verkiezingen werd gegeven door de „Nieuwe Courant", die er op wijst, dat het meest op de voorgrond tredende van deze verkiezingen de vooruitgang is van de Communistische Partij. Het blad brengt dit in verband met de door de Partij van de Arbeid gevolgde politiek. Gezien de samenstelling van de Partij van de Arbeid heeft deze politieke groepering zetels verloren. Deze Partij volgt een verwaterde socialistische politiek en hierdoor is zeker een aantal socialisten naar het communistische kamp overgelopen.

De vooruitgang van de linkse vleugel is ongetwijfeld toe te schrijven aan het feit, dat er zovele jeugdige kiezers mede hebben gestemd en ook heeft de communistische pers een grote rol kunnen spelen door de trage perszuivering.

Het blad wijst op de merkwaardige standvastigheid van de Protestantse en Christelijke Partijen.

GENERAAL FREYBURG OP CURAÇAO.

Generaal Sir Bernard Cyrill Freyburg, die in de eerste wereldoorlog het Victoria-kruis won en in de tweede naam verwierf door de gevechten op Creta (de slag bij Eleutherna e.d.) en de Noordkust van Afrika, bezoekt momenteel Curaçao. De generaal, die vergezeld is van drie adjudanten, zit op een schip dat Caracasbaai aandoet en is op reis naar Nieuw Zeeland, waar hij tot Gouverneur-generaal is benoemd.

REGERING TREEDT AF.

De Nederlandse regering heeft haar ontslag aangeboden aan Koningin Wilhelmina na de verkiezingen van gisteren voor de Tweede Kamer, waarbij Premier Schermerhorns Partij van de Arbeid als tweede uit de bus kwam. Overeenkomstig de traditie heeft de Koningin het aftredende cabinet gevraagd om aan te blijven tot een nieuwe regering is gevormd (Den Haag, (AP) 18.5).

OPSTANDIGE BEWEGING IN CUBA.

Generaal-Majoor Genovevo Perez, hoofd van het Cubaanse leger, heeft bekend gemaakt, dat een kleine „revolutionnaire beweging onder leiding van een legergroep met burgerlijke connecties" verijdeld werd toen een klaarblijkelijke poging gedaan werd om het hoofdkwartier van het leger te Kamp Columbia in de ochtenduren te veroveren. Perez zeide, dat een officieel onderzoek heeft uitgewezen dat de twee ontploffingen, die vergezeld gingen van vuurpijlen in Kamp Columbia „zonder betekenis" waren. Hij gaf te kennen, dat zij verband hielden met een kleine revolutionaire beweging. De autoriteiten hadden reeds enige tijd geleden vernomen, dat er plannen bestonden bij een zekere legergroep met burgerlijke connecties om Kamp Columbia in te palmen.

Perez zeide, dat mobiel geschut gezonden werd naar het toneel der ontploffingen doch dat bij een nader onderzoek geen bewijzen werden gevonden dat er in feite een opstand gaande was. Er is geen sprake van slachtoffers en het hoofd van de nationale politie Kolonel Alvaro Moreno Rodriguez zeide, dat geen arrestaties werden gedaan. Goed ingelichte regeringsautoriteiten die niet genoemd wilden worden deelden aan de Associated Press mede, dat volgens hun mening „niets ongewoons plaats vond". Anderen zeiden, dat het complot „klaarblijkelijk in verband staat met de verkiezingen op 1 Juni voor burgemeesters en het Congres.

Perez deelde aan de verslaggevers mede: „Ik heb nieuws ontvangen van verschillende commando's betreffende de organisatie van een revolutionnaire beweging onder leiding van een groep die bekend is bij het hoofdkwartier.

Men heeft mij er ook van verzekerd, dat deze groep haar eed van trouw aan de natie en het commando niet naleeft... Ik heb Generaal Ruperto Cabrera opdracht gegeven de nodige maatregelen te treffen om de veiligheid in het Kamp Columbia te verzekeren. Het schijnt, dat door de waakzaamheid van de politie, die alle automobielen welke van Havana naar Marianao reden (waar zich het kamp bevindt) onderzocht of aanhield of dat de groep werd gewaarschuwd dat zij werd opgewacht door het leger-commando, dat zij afzag van haar plan om het kamp in te nemen. Blijkbaar waren de ontploffingen en de vuurpijlen het teken voor de opstand. Deze bleef echter uit (Havana, (AP) 17.5).

TRUMAN GRIJPT IN.

President Truman heeft een order uitgevaardigd om de spoorwegen in beslag te nemen. Hiermede voorkomt hij de staking der spoorwegarbeiders, welke was vastgesteld op Zaterdag 16 uur. De President legde een verklaring af, waarin hij er bij de arbeiders op aandrong om aan het werk te blijven.

De Secretaris van den President Charles Ross zeide, dat het Bureau voor Defensie-Transport de leiding over de spoorwegen zal krijgen. A. F. Whitney en Alvanley Johnson, de arbeidersleiders, confereerden drie of vier minuten met Truman. Zij zeiden den President te hebben medegedeeld dat zij niet in staat zijn het loongeschil met de spoorwegexploitanten bij te leggen (Washington, (AP) 17.5).

MEN IS HET EENS MET TRUMAN.

Gilberto Concepcion en Senator William Cordova, afgevaardigden naar het Congres voor de Onafhankelijkheid van Puerto Rico, prezen Trumans besluit om de wet voor een plebisciet over de politieke status van Puerto Rico te verbieden. Zij zeiden, dat het Congres voor de Onafhankelijkheid van Puerto Rico het optreden van den President heeft goedgekeurd (Washington, (AP) 17.5).

ALBANIË NOG NIET TOEGELATEN.

De Veiligheidsraad heeft eenparig de Noordamerikaanse resolutie aangenomen, waardoor in feite een onmiddellijke overweging van Albanië's verzoek om toelating tot de Verenigde Landen is uitgesteld. Alexander Parodi, die François Bonnet als afgevaardigde namens Frankrijk verving, heeft thans het Voorzitterschap van de Veiligheidsraad aanvaard. Afifi Pasje van Egypte trad af als Voorzitter omdat hij reeds eèn maand deze functie heeft waargenomen (New York, (AP) 17.5).

Verdeling der Kamerzetels sinds 1901 — Partij	1901	1909	1918	1922	1925	1929	1933	1937
R.K. Staatspartij	25	25	30	32	30	30	28	31
Soc. Dem. Arb. Partij	6	7	22	20	24	24	22	23
Ant. Revr. Partij	23	25	13	16	13	12	14	17
Chr. Hist. Unie	1	10	7	11	11	11	10	8
Liberale Parij (Vrijheidsb.)	26	24	10	11	9	8	7	4
Vrijz. Dem. Bond	9	9	5	5	7	7	6	6
Communisten	—	—	3	2	1	2	4	3
N.S.B.	—	—	—	—	—	—	—	4
Andere partijen	10	—	10	3	5	6	9	4
	100	100	100	100	100	100	100	100

Ook een Katholieke overwinning in Nederlands

Zoals men uit de hiernevens afgedrukte uitslagen kan zien heeft de Katholieke Volkspartij, waarop de meeste katholieken gestemd hebben, een volkomen overwinning behaald. Hadden de katholieken die thans met de Partij van de Arbeid hebben medegedaan, ook hun stem aan de Katholieke Volkspartij gegeven, het aantal zetels zou nog groter zijn geworden. De Katholieken tezamen met de Partij van de Arbeid beheersen de Kamer volkomen met 61 zetels. Er is een overwegend Rechtse meerderheid, daar R.K., A.R. en C.H. tezamen nu al 53 zetels hebben en er misschien straks nog wel een zetel bij zullen krijgen.

Wij publiceren tevens de uitslagen van de verkiezingen sedert 1901 en men ziet hieruit dat de Katholieken een fraaie stabiele lijst vertonen. De groei is niet te snel, dus ongezond, maar rustig, krachtig, een ontwikkeling, die door de oorlog niet geremd, doch veeleer verstevigd en gefundeerd werd. Zelfs het feit dat een aantal katholieken meende zijn stem aan de Partij van de Arbeid te geven, omdat naar hun mening verbreking van het isolement noodzakelijk is, mocht de groei van de Staatspartij, thans Volkspartij niet onderbreken.

Deze hechte positie van de Katholieken vindt men — begrijpelijkerwijze — in alle landen waar de laatste tijd verkiezingen werden gehouden. In België haalden de katholieken 92 van 202 zetels, dus een wel heel sterke positie; in Frankrijk bezetten de katholieken ongeveer een derde van de totale macht; in Oostenrijk haalden zij de meerderheid; in de Italiaanse verkiezingen voor de gemeenteraden kwamen zij als de sterkste partij uit de bus. De Katholieken, die overal steeds voor op onwrikbare beginselen geveste progressieve gedachten staan, blijken in een zwevende wereld het steeds te winnen van partijen, die zonder beginselen op opportuniteit haar hoop vestigen. Dit wordt wel het duidelijkst geïllustreerd aan de Liberalen, die in 1901 nog 26 zetels wonnen en zich in steeds dalende lijn tot 6 — hetzelfde aantal van 1933 en 1937 — zagen verminderen. De vroegere Vrijheidsbond is thans de Partij van de Vrijheid.

Wat de socialisten betreft kan men zeggen, dat 17 Mei 1946 het Waterloo voor de S.D.A.P. is. De S.D.A.P. had in 1937 23 zetels en kan er nu met de hulp van vele anderen die op de meer idealistisch dan principiële Partij van de Arbed stemden, slechts 29 halen. Vermoedelijk toch kreeg de „Arbeid" al 3 zetels van de Vrijzinnig Democraten, die vroeger 4 zetels hadden, welke naar alle waarschijnlijkheid verdeeld werden: 1 voor de Partij van de Vrijheid en 3 voor de Partij van de Arbeid. Het socialisme zoals ons land dat vroeger kende, is gedenatureerd.

De vooruitgang der communisten is niet onbelangrijk, maar toch minder dan men aanvankelijk had gedacht. Ook hierin stemt Nederland met de andere landen overeen.

De vooruitgang van de communisten is gedeeltelijk wel te verklaren uit de ontevreden elementen, die vroeger de 4 zetels van de N.S.B. vormden. Daaruit heeft de C.P.N. er dus wellicht al 4, of zeker 3. Verder heeft de uiterste vleugel van de socialisten, de Radicaal Socialisten, vermoedelijk nog een zetel aan de Communisten gegeven, doordat zij van hun uiterste vleugel nog verder doorzwaaiden. In totaal zijn dus al 8 communistische zetels te verklaren, zodat er slechts 2 overblijven voor werkelijke uitbreiding van hun partij.

Wat de profetieën betreft: Elias, die vroeg hem te stenigen als hij er te ver naast was, mag blijven leven. Hij profeteerde: Volkspartij 30; Arbeid 37; Communisten 8; A.R. 14; Vrijheid 6. Nog juister was de voorspelling van Kortenhorst: Volkspartij 33; Arbeid 28; A.R. plus C.H. 23; Communisten 7; Vrijheid 7; Staatkundig Geref. 2.

ANTONESCU TER DOOD VEROORDEELD.

De CBS ving een bericht op van de radio van Boekarest waarin medegedeeld werd, dat Maarschalk Ion Antonescu, dictator van Roemenië in oorlogstijd, ter dood veroordeeld werd door de Rechtbank voor Oorlogsmisdadigers (New York, (AP) 17.5).

het nieuws van vandaag

De verkiezingen in Nederland, waardoor de Katholieke Volkspartij de krachtigste positie in de Tweede Kamer verkreeg, hebben vandaag natuurlijk de grootste interesse voor ons. Aangezien wij er evenwel elders afzonderlijk aandacht aan wijden, behoeven wij er in dit dagcommentaar niet meer op terug te komen.

Van het andere wereldnieuws dat voor ons van belang kan zijn, dient vooral melding gemaakt te worden van het bericht, dat President Truman, opdracht heeft gegeven om de spoorwegen in beslag te nemen, teneinde de dreigende staking der spoorwegarbeiders te voorkomen. De spoorwegen zijn vanzelfsprekend van enorm belang voor de economie der Verenigde Staten. Hoewel de staking der mijnwerkers, die mogelijk spoedig hervat zal worden, op de lange duur van groter invloed is, zou een spoorwegstaking eerder weerslag hebben op het leven. Want als er geen treinenverkeer is, zullen de voedselvoorraden in de steden spoedig slinken. En de goederen, die over zee verscheept moeten worden, zullen niet in de havens bezorgd worden, zodat het buitenland ook weldra de gevolgen zou ondervinden.

Dergelijke gebeurtenissen dringen de politiek op de achtergrond. Gaat men echter zien wat op politiek terrein te doen is, dan trekt de opstandige beweging in Cuba, welke onderdrukt werd, meteen de aandacht. Hoe uitgebreid deze beweging is, valt moeilijk waar te nemen. Sommigen beweren, dat de regering de aandacht van het publiek af wil leiden. Anderen denken dat oud-President Batista er een handje in heeft. Weer anderen zien de communisten, die in Cuba erg actief zijn, als de aanstokers. Duidelijk is evenwel, dat de militairen zich met de politiek bemoeien, gelijk in practisch alle Zuidamerikaanse republieken het geval is.

In de Veiligheidsraad wacht men met spanning op het rapport dat de Iraanse vertegenwoordiger Maandag zal afleggen over de toestand in zijn land.

Uit Teheran wordt toevallig gemeld, dat een afvaardiging van de centrale regering in Tebris is aangekomen om er een onderzoek in te stellen. Men kan dus nog tot een beslissing komen binnen enkele dagen.

Tenslotte is daar een heel klein bericht, waarin wordt gezegd, dat de Britse kroonkolonie Ceylon een grotere mate van zelfbestuur heeft gekregen. Biezonderheden worden niet verteld, doch het is typerend voor de politiek, die de Britse regering thans voert.

De Geschiedenis in Wording — XVII.

Zo komt er geen Vrede.

Conferentie zonder resultaat.

De worsteling in het Palais de Luxembourg is geëindigd. De worstelaars zijn naar huis teruggekeerd: Molotov, Bevin en Byrnes. Gastheer Bidault behoefde natuurlijk niet terug te keren omdat hij de Grote Drie bij zich ontving. Doch dit wil niet zeggen dat hij thans niet even druk bezig zal zijn als zijn vertrokken gasten. Een en ander moet op orde gebracht worden voordat zij de volgende maand terugkeren voor een nieuw partijtje en het is niet onmogelijk, dat zij elkaar dan feller te lijf zullen gaan.

Dat wij van een worsteling spreken behoeft geen verwondering te wekken. Wie de conferentie der Ministers gevolgd heeft, zo goed en zo kwaad dat op zulk een afstand mogelijk is, zal hebben kunnen zien dat het een krachtmeting was tussen de vier mogendheden die er vertegenwoordigd werden. Elk trachtte in zo gunstig mogelijke positie te geraken en de ander zo veel mogelijk terug te dringen. Het was duidelijk dat de Britten en Noordamerikanen enigszins samenspanden, terwijl de Fransman voordeel zocht door deze twee tegen Rusland uit te spelen. Veel resultaat heeft geen enkele partij evenwel gehad omdat men elkander weinig wilde toegeven. Voor Rusland was dit vanzelfsprekend een ernstige tegenvaller, omdat het tot nu toe steeds een of andere overwinning geboekt heeft op bijeenkomsten van de Grote Drie, Grote Vier of Grote Vijf. Welhaast zou men kunnen zeggen dat Rusland verlies geleden heeft, al volgt daar niet direct uit dat een ander er baat bij had. Doordat de Russen zich namelijk zo sterk verzetten tegen het voorstel van Byrnes om binnenkort een algemene vredesconferentie te beleggen heeft het een kwade beurt gemaakt in de wereld. Ook de verwerping van het voorstel van Byrnes, die biezonder op dreef was, om een accoord aan te gaan voor de beheersing van Duitsland, stelde de Russische politiek in Europa in een minder gunstig daglicht. En tenslotte was daar de hardnekkige weigering van Rusland om een vredesverdrag voor Oostenrijk te ontwerpen, dat zijn weerslag zal hebben gehad bij de Europese volken. Hieruit bleek duidelijk, dat de Sovjets hun huidige strategische positie in Midden-Europa niet wensen op te geven. In Oostenrijk bevinden zij zich namelijk in een vooruitgeschoven stelling, waar zij gemakkelijker invloed kunnen oefenen op Italië, Zwitserland, Frankrijk, Zuid-Duitsland, Joegoslavië en Tsjechoslowakije. Als zij zich uit Oostenrijk zouden moeten terugtrekken zouden zij ook geen verbindingslinies behoeven te onderhouden door Roemenië en Hongarije. Dus zelfs al worden vredesverdragen gesloten met deze vroegere satellieten van nazie-Duitsland dan nog heeft men met de bezettingszone in Oostenrijk een goed houvast op Europa.

Oostenrijk — een oude speelbal.

Oostenrijk als zodanig is als het ware de exponent van het Duits-Slavische probleem dat zich al twaalf eeuwen lang voordoet in de Europese geschiedenis. Het ontstaan van Oostenrijk als de door Karel den Grote gestichte Oostmark is tevens de geboorte van het vraagstuk in zoverre als Karel de Oostmark tegen de steeds meer opdringende Slavische volken als bufferstaat oprichtte. Als alle bufferstaten is Oostenrijk de eeuwen door speelbal der grote mogendheden geweest. Het staat daarin gelijk met Iran en Uruguay om heel andere gebieden van de wereld te noemen. Oostenrijk is van huis uit de Duitse bufferstaat tegen de Slavische volken, die alras met het eerste ijzeren gordijn — de geschiedenis herhaalt zich — van de rest van Europa worden afgescheiden tot Peter de Grote het gordijn ophaalt en in Petersburg het venster naar het Westen opent. Inmiddels was Oostenrijk tot de machtigste wereldmogendheid gegroeid, als de supernationale Duitse staat die Christendom en staatsverband in één verenigde tot de hoge roeping van Oostenrijk als Duits centrum van een democratisch geordend Europa verloren ging door de opkomst van Pruisen dat door handige politiek, bedrieglijk als steeds, nummer één werd. Prompt deelde Pruisen Oostenrijks rol als bufferstaat tegen het opdringend Slavendom. Tot tenslotte de tegenstelling tussen Oostenrijk en Rusland in beider expansie politiek op de Balkan — evenals nu — een der voornaamste oorzaken voor wereldoorlog I werd, slechts geflankeerd door die andere tegenstelling, voortvloeiend uit Pruisens overneming van een deel van Oostenrijks macht (maar niet zijn glorie): de tegenstelling Pruisen, subs. het keizerrijk Duitsland tegen Rusland, met name in de Levantijnse politiek.

Oostenrijk ging in die wereldoorlog ten gronde, ook Pruisen en ook Rusland. De strijd had tot niets geleid en werd twintig jaar

later gevolgd door de tweede acte: wereldoorlog II, wederom de tegenstelling tussen de Germaanse en Slavische volken.

De vetomacht is een kanker.

Wij zullen in dit korte overzicht niet nader de verschillende vraagstukken bespreken waarop de conferentie van Parijs vastliep. De quaestie Triëst bespraken wij uitvoerig in een afzonderlijk artikel. Het probleem van Zuid-Tirol, dat thans door den Italiaansen Premier autonomie is beloofd, behandelden wij al eerder. En de overige moeilijkheden zijn zo ingewikkeld dat men er zich niet met enkele woorden van af kan maken.

Waar echter op gewezen moet worden, desnoods dan maar voor de zoveelste maal, is dat men op deze manier niet tot een ware vredesregeling kan komen. Zolang Rusland en de Verenigde Staten en Groot Britannië en Frankrijk het eens blijven over de regeling heeft men grote kans dat er vrede zal zijn. Doch wij hebben werkelijk niet veel vertrouwen dat een verdrag, hetwelk na veel afdwingen: compromissen en ruilhandel met gebieden gesloten wordt, een waarborg zal bieden voor de veiligheid.

Komt er in één van de landen een nieuw regering die een nieuwe politiek volgt, dan kan men het verdrag gerust in de prullemand gooien.

De vetomacht der grote mogendheden in zulke belangrijke aangelegenheden als het beslissen over de toekomst van volken is dan ook een kanker in de huidige opzet. Waar men naar dient te streven is zo rechtvaardig mogelijk elk volk de kans en de middelen te bieden om zich een behoorlijk bestaan te kunnen verwerven. Politieke en zelfs strategische factoren dienen zoveel mogelijk op de achtergrond geschoven te worden en niet als voornaamste argument naar voren te worden geschoven, zoals Tito dezer dagen deed ten aanzien van Triëst. Nog minder dient te worden aangenomen, dat men zekere rechten kan doen gelden op een gebied dat men van den verslagen vijand hielp bevrijden — het systeem van oorlogsbuit dus dat vooral bij de Sovjets in zwang is. Dat wekt haat bij de „bevrijde volken" en kan een fnuikende invloed oefenen op de heropbouw van de door de oorlog gehavende landen.

Politieke vrijheid noodzakelijk.

Vanzelfsprekend moeten de „bevrijders" niet trachten om de politieke partijen in de „bevrijde landen" als instrument te gebruiken ter uitbreiding van eigen macht en invloed. De Britten en Noordamerkianen kunnen zich niet geheel vrijpleiten van dergelijke practijken. Wij denken bijvoorbeeld aan Hellas. Doch van de andere kant weer kan men niet zeggen dat zij de mensen niet de vrijheid laten om te stemmen hoe zij willen. Dat de communisten in Hellas niet meegedaan hebben aan de verkiezing komt niet doordat hun dit belet werd. In Italië hebben de gemeenteverkiezingen in volledige vrijheid kunnen plaats vinden en tot nu toe schijnt niemand er zich over beklaagd te hebben dat de verkiezingscampagne voor een Nationale Wetgevende Vergadering gekenmerkt wordt door inmenging van de Britten en Noordamerikanen.

Hetzelfde kunnen wij echter niet zeggen van de landen die door het Rode Leger bezet zijn. Bulgarije en Roemenië hebben communistische regeringen, ondanks het feit dat de communisten er in de minderheid zijn.

Polen dito, al wordt daar de schijn gewekt alsof er sprake is van een coalitie... En Polen streed mede aan de zijde der Geallieerden!

De berichten, die uit dat land komen, stemmen den vrijheidslievenden mens droevig. Politieke tegenstanders worden er uit de weg geruimd. Er wordt een militie opgeleid van duizenden opgeschoten vlegels zodat zij behoorlijk zullen weten te schieten tegen de tijd dat er een referendum of een verkiezing gehouden wordt. De officiële taak van deze militie is „om de gewone organen, die voor de naleving van de wet moeten zorgen en de orde handhaven, bij te staan". Doch deze militie — die de naam „Ormo" draagt — is in de practijk een gewapende macht van de Poolse Arbeiderspartij en de daarmede geaffilieerde Poolse Socialistische Partij.

Slechts één politieke partij heeft haar stem verheven tegen de „Ormo" en dat is de Poolse Boerenpartij welke onder leiding staat van Stanislaus Mikolajczyk, den vroegeren Premier van de uitgeweken Poolse regering in Londen.

Zij ziet de „Ormo" slechts als een middel, waarmede degenen die de macht in handen hebben en die zich gesteund weten door Moskou, haar trachten te intimideren. Zoals men dezer dagen nog kon lezen zijn enkele afdelingen van de Poolse Boerenpartij „ontbonden" verklaard door de regering.

Van een politieke vrijheid in Polen kan men dus allerminst spreken. Dat zulk een toestand niet bevorderlijk kan zijn voor de vrede behoeft geen verder betoog.

CPIM EN HERMAN DE MAN

Ir. J. Noorduyn, directeur van de CPIM, schrijft ons:

Naar aanleiding van het in de „Beurs- & Nieuwsberichten" van 15 dezer verschenen artikel onder het hoofd „Herman de Man bespreekt Curaçao" werd door mij het volgende telegram gestuurd aan den heer Van Hasselt:

„Beurs- & Nieuwsberichten 15 Mei publiceerde zonder commentaar verslag van Regerings Voorlichtingsdienst over radio-rede Herman de Man van 23 April verzorgd door K.R.O. van tendentieuzen en leugenachtigen inhoud en beledigende strekking ook voor Maatschappij en employe's waardoor diepste verontwaardiging gehele personeel opgewekt.

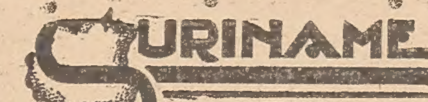
Lasterlijke aantijgingen ongetwijfeld in hoge mate nadelig voor verhouding Curaçao-Nederland en plaatselijke gemeenschap tegenover Maatschappij zo ook locaal tegenover uitgezonden personeel.

Bedoelde rede klaarblijkelijk product van persoonlijk teleurgestelde die spreektalenten misbruikt voor verdraaide voorstelling van zaken en hoewel beseffend dat vrijheid van spreken en schrijven voorkomen van dergelijke uitlatingen onmogelijk maakt Regerings Voorlichtingsdienst ernstig te kort geschoten door zonder onderzoek en zonder commentaar te publiceren.

Verzoeke dringend bij bevoegde instanties ten sterkste protesteren onverantwoordelijke houding Regerings Voorlichtingsdienst teneinde herhaling voorkomen.

Beledigingen en verdachtmakingen des te onverdragelijker gezien algemeen correcte en vriendschappelijke houding geëmployeerden tegenover plaatselijke gemeenschap en gezien internationaal erkende en geroemde wijze waarop Maatschappij met enorme krachtsinspanning van het gehele personeel zowel locaal als uitgezonden van vloot en fabriek belangrijke oorlogstaak vervulde terwijl personeel tot uiterste gegaan gedurende en na oorlog ter verlening hulp geallieerde en Nederlandse zaak".

Hierop is door den heer Van Hasselt reeds geantwoord dat de zaak met de bevoegde instanties wordt opgenomen, waarmede ik dit onaangename incident voor ons als gesloten beschouw.

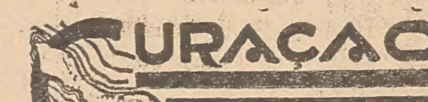

MOHAMMEDANEN ZENDEN TELEGRAM AAN KONINGIN.

De Mohammedaanse verenigingen in Paramaribo hebben een telegram gestuurd naar Koningin Wilhelmina over de Staten-delegatie: „60.000 Mohammedanen wensen hun trouw aan Uwe Majesteit uit te drukken. Wij zijn niet tevreden met de delegatie. Wij hebben geen waarborg dat de delegatie de belangen van de Mohammedaanse partij dient. Wij vragen uitstel van het vertrek ener delegatie tot na de algemene verkiezingen en de nieuwe indeling van de Staten-Generaal".

„De Surinamer" publiceerde een lang hoofd artikel dat dit telegram ondersteunde. Dit telegram werd verstuurd een paar uur voordat het besluit van de Koningin om de delegatie te ontvangen bekend gemaakt werd.

„De Surinamer" verklaarde o.a. „De huidige politieke worstelingen dragen een geheel ander karakter dan die van vroeger, toen altijd tegen den gouverneur gestreden werd. Tegenwoordig is het vóór of tegen de democratie". „De Surinamer" verklaarde verder dat de boodschap der Mohammedanen met sympathie ontvangen zou worden in de vooruitstrevende kringen in Nederland (Aneta).

VENEZOLAANSE JONGELUI KOMEN IN AUGUSTUS.

Leun Willeboordse schrijft ons, dat na gehouden briefwisseling tussen den Minister van Onderwijs te Caracas en hemzelf en door de sympathieke medewerking van den Consul-Generaal van Venezuela alhier, bepaald is, dat een groep studenten uit Venezuela Curaçao zal bezoeken in de maand Augustus 1946.

Men zal zich herinneren, dat verleden jaar Augustus een groep jongelui van Curaçao Venezuela bezocht. Het tegenbezoek zal midden Augustus plaats vinden. Niet alleen Curaçao, ook Aruba en Bonaire zullen bezocht worden. De beide andere eilanden hebben reeds getoond grote belangstelling voor dit plan te hebben.

Door het houden van lezingen, vertonen van films, het bezoeken van allerlei instellingen, zal het mogelijk zijn onze bezoeken een duidelijk beeld te geven van ons gebiedsdeel.

WAAR BLEVEN DE KIPPEN?

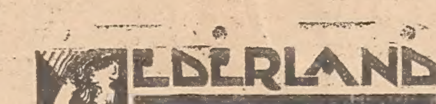
Gisteren meldden wij de aanhouding van enkele kippendieven. Rechercheur Julio A. Suarez had de boosdoeners kunnen vatten. Doch dat was niet alles. Hij wist ook te achterhalen waar de kippen naar toe waren. De 17-jarige kippendief biechtte alles op: twee mooie waren thuis bij tante, drie andere vette verkocht aan den Chinees en duur! Twee stierven onderweg (te hard geknepen). Rechercheur J.A.S. kreeg een pluimpje van zijn chefs.

SMOKKELHANDEL IN REVOLVERS.

Naar ons ter ore komt — de berichtgever verzocht geheimhouding — zou er een levendige hoewel geen omvangrijke smokkelhandel in revolvers plaats vinden. Een bootwerkers vertelde, dat schepelingen revolvers in broekspijpen en sokken verstopt naar de wal brengen en voor een paar guldens verkopen. De overheid zou goed doen om zeer waakzaam te zijn, vooral in deze dagen van beroering.

DR. GINSBERG NAAR NEDERLAND.

Met het vliegtuig van morgen vertrekt Mr. Dr. G. Ginsberg naar Nederland. Hij zal er ettelijke maanden verblijven, doch denkt terug te keren. Zoals men weet was Dr. Ginsberg oorspronkelijk de medewerker van Mr. Pieper en werkt hij thans samen met Practizijn Rojer.

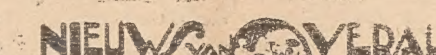

SCHULDIG BEVONDEN.

De Canadese deserteur Johnny Merkley werd door de Canadese Krijgsraad schuldig bevonden aan het bijstaan van Stefan Kolehar, een anderen Canadesen deserteur, bij de moord op de Nederlandse sergeant-vlieger Stork (Aneta).

OP GELIJK PEIL.

Uit statistieken blijkt dat prijzen en lonen nu ongeveer op gelijk peil blijven. Het is van groot belang voor de sociale en economische heropbouw van Nederland. De indexcijfers van Maart tonen dat de groothandelprijzen gesteld zijn op 24.7 tegen 24 in Februari. De April-prijzen zullen ook ongeveer geijk zijn (Aneta).

ZELFBESTUUR VOOR CEYLON.

De Britse regering heeft een nieuwe grondwet voor Ceylon bekend gmaakt, waarbij aan het eiland een grote mate van zelfbestuur wordt toegekend (Londen, (AP) 17.5).

VORMEN.

Heden zal Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. Petrus I. Verriet O.P., Apostolisch Vicarius van Curaçao, het Heilig Vormsel toedienen te San Willibrordo en te Soto.

HOOG BEZOEK.

Gisteren verbleef korte tijd op Curaçao Zijne Hoogwaardige Excellentie Mons. Patrick Silbert Ryan O.P., Aartsbisschop van Trinidad als gast van den Apostolisch Vicarius. Zijne Hoogwaardige Excellentie vertrok later op de dag naar Jamaica.

ONS KONINKRIJK

ONENIGHEDEN BIJ DE REPUBLIKEINEN.

De Engelse officieren die den Indonesischen „Premier" Soetan Sjahrir per vliegtuig vergezelden op zijn reis naar Soerakarta, waar Sjahrir een conferentie zou hebben met den Republikeinsen „President" Soekarno, verklaarden dat er ernstige interne onenigheden bestonden tussen de Indonesische republikeinen in Soerakarta, de „hoofdstad" van republikeins Midden-Java.

Volgens de officieren had Sjahrir gehoopt een volledige conferentie van het republikeinse „Cabinet" met Soekarno als voorzitter, te beleggen, maar ontdekte dat Soekarno en Amir Sjarifoedin, de republikeinse „Minister van Verdeding", vertrokken waren voor een rondreis van 7 dagen door Java, gedurende welk zij presideren zouden over de opening van de repuplikeinse „militaire academie" in Tegal.

Een ander probleem dat Sjahrir wachtte bij zijn aankomst in Soerakarta was het probleem van den republikeinsen „generaal-majoor" Didi Kartasamita, den commandant van de T.R.I. (het Indonese Republikeinse leger) in West-Java, die, naar men zeide, gevangen gehouden werd door zijn eigen chef-staf, toen Sjahrir in Soerakarta aankwam. De officieren verklaarden dat Sjahrir meteen stappen nam om Kartasamita in vrijheid te stellen.

Kartasamita werd gearresteerd terwijl hij op de weg was naar Djokjakarta, na onderhandelingen gevoerd te hebben met het hoofdkwartier van de Geallieerden in Batavia.

Men gelooft dat de druk geoefend door Nederland en Engeland, tezamen met de tussenkomst van Sjahrir, de spoedige vrijlating van Kartasamita teweeg zal brengen. Men beweert dat Kartasamita onenigheden heeft gehad met een anderen T.R.I. „generaal-majoor" Soedibyo, over de quaestie van meerderheid van rang, en de leiding van de evacuatie van Europeanen en Eurasiërs die zich nog steeds in interneringskampen in midden-Java bevinden. Deze evacuatie zou door de T.R.I. geleid worden.

Men zegt dat Kartasamita, na onderhandelingen met het Engelse hoofdkwartier, afgesproken heeft dat de geïnterneerden door het Raf escadrille 31 naar Semarang geëvacueerd zullen worden, en daarvandaan naar Batavia of Soerabaia per boot, waar zij op transport zullen gesteld worden naar het buitenland. Men beweert verder dat de arrestatie van Kartasamita het voorlopig stop zetten van deze regeling veroorzaakt heeft. Een Engelse missie zal echter naar Soerakarta vliegen om er op aan te dringen dat deze overeenkomst uitgevoerd wordt.

Geallieerde autoriteiten verklaarden dat deze overeenkomst het gebruiken van gewapende macht in verband met de evacuatie zal voorkomen (Aneta).

EVACUATIE PER VLIEGTUIG.

Officieel is te Batavia medegedeeld dat de Britse luchtmacht zal helpen bij de evacuatie van geïnterneerden uit het Javaanse binnenland; Maandag begint deze evacuatie die ongeveer 14 dagen zal duren. Twee Dakota-vliegtuigen zullen drie vluchten per dag maken van Soerakarta naar Semarang en een vierde naar Batavia (Aneta).

UIT PROBOLINGGO VERTROKKEN.

Volgens het Republikeinse Ministerie van Voorlichting zijn de twee Japanse schepen „Taitomaru" en Akitsumaru" met 1600 en 500 Japanners uit Probolinggo vertrokken; zij worden 20 Mei te Gallag verwacht. Een patrouilleboot met 452 Japanners en een mijnenveger met 400 Japanners zijn van Tegal naar Galang vertrokken (Aneta).

AGOED WERD NEERGESCHOTEN.

Het Nederlands Indische leger deelde Vrijdag mede, dat gedurende het onderzoek in kampongs bij Batavia een bendeleider, zekere Agoed, is aangehouden en later neergeschoten bij een poging tot ontvluchten.

Twee leden van de bende zijn aangehouden. Een was in het bezit van een karabijn en een aantal handgranaten.

Een Nederlandse patrouille werd Donderdag aangevallen door 300 extremisten, die echter zonder verliezen aan Nederlandse zijde uiteengedreven werden. Nederlandse troepen bezetten Vrijdag Serpong, 10 km. ten Zuiden van Tangerang (Aneta).

REGISTRATIE VAN SCHATKISTPAPIEREN.

Zoals reeds van te voren vermeld is er maar 27.000.000 gulden beschikbaar gesteld voor het registreren van de aankoop der schatkist papieren. De financiële instellingen die de meeste van deze schatkistbonds aankochten, registreerden voor bedragen, die niet overeenkwamen met de tarieven die de Minister van Financiën op het oog had.

Toen de verkoop van promessen weer hervat was op 1 Mei, wilden de bankiers de tarieven eerst niet accepteren waarop de schatkistpapieren verkregen worden. Na overleg besloten de bankiers het disconto aan te nemen welke voor het nieuwe papier bepaald was, variërende van 1% voor drie maanden tot 1¾% voor 12 maanden.

Er werden dus voor aanzienlijke sommen promessen verkocht. De aanvraag was zo groot dat zij maar gedeeltelijk bevredigd kon worden.

Technische factoren droegen ook toe aan het tekort.

De gewone schatkist activa van de Nederlandse bank, volgens de verkorte balans van 6 Mei, verminderde met 56.000.000 gulden om het totaal van 1,221,795,083. te bereiken. Hieruit kan men besluiten dat in de laatste paar dagen meer schatkistpapier verkocht is dan vervallen.. Aan de andere kant heeft de Staat aanzienlijke uitgaven gehad.

Dat grote betalingen plaats gehad hebben blijkt uit het feit dat de vrije bankrekeningen vermeerderd waren van 141.000.000 tot 730.382.610 gulden.

Verminderingen in diverse rekeningen aan de credietzijde van de balans met 21.000.000 tot 174.049.914 was naar alle waarschijnlijkheid te wijten aan het overschrijven van de rekeningen. Er zijn aanwijzingen dat de overvloed aan baargeld nog steeds voortbestaat, hetgeen ook uiting vindt in de vermindering van leningen met 1.500.000 tot 157.076.167. De reserven van munt en muntmetaal waren practisch stationnair op 713.960.508. Het totaal van de buitenlandse vorderingen verminderde met 9.000.000 tot het totaal van 4.654.256.346. (Aneta).

CENTRALISATIE VAN INLICHTINGEN.

De plannen voor het instellen van een Centraal Instituut voor Handels-inlichtingen te Den Haag zijn door de voorzitter van de Nederlandse Kamer van Koophandel te New York, Anton D. Bestebreurtje, toegelicht. Hij is pas uit Nederland teruggekeerd en hij deelde mede, dat het Instituut in Juli reeds zal functioneren. Het zal alle inlichtingen over Nederlandse producten centraliseren en verstrekken aan de daarvoor in aanmerking komende instanties. Pogingen zullen in het werk worden gesteld om samenwerking tussen de fabrikanten te bewerkstelligen zodat uniforme qualiteiten en standaarden verkregen worden (Aneta).

In Cuba schijnt een opstandige beweging gaan te zijn waarmede sommigen de naam van oud-President Fulgencio Batista (boven met vrouw) in verband brengen. Batista, die te Miami vertoeft, heeft evenwel verklaard, dat hij de revolutie veroordeel als een middel om de politieke situatie te veranderen.

OVERGANGS-MAATREGELEN.

Men verklaart op de Amsterdamse beurs dat overgangsmaatregelen getroffen zullen worden om excessieve prijs-schommelingen te voorkomen, als de handel in effecten en andere privé-fondsen weer geopend wordt.

Deze maatregelen bepalen:

1) Dat de leden van de Amsterdamse beurs niet mogen handelen als bemiddelaren voor transacties in officiële genoteerde fondsen behalve door effectenhandelaren.

2) Dat er maar één notering per dag voor elk fonds veroorloofd wordt, met uitzondering van de 2½% spaarbank-certificaten.

3) Dat als er geen officiële notering overeengekomen is, de geboden en gevraagde prijzen, als het mogelijk is, gepubliceerd zullen worden.

4) Dat alle aan- en verkoop orders, voor de officiële genoteerde fondsen aan de effecten-handelaren overhandigd moeten worden vóór 14.15 uur (Nederlandse tijd).

5) Dat alle orders gegeven op of een bepaalde dag en niet uitgevoerd vóór 14.30 uur die dag, met uitzondering van de 2½% spaarbank certificaten, verbeurd worden verklaard (Aneta).

BEZIG MET SUIKER.

Het Voorlopig Comité voor Rehabilitatie van de Javaanse suikerindustrie is bezig, in samenwerking met het Noordamerikaanse Departement van Landbouw suikerriet-zaailingen te reserveren om een goede suikeroogst in 1948 te waarborgen. Ook worden uitgebreide proefnemingen verricht om een beter soort zaailingen te ontwikkelen (Aneta).

VLIEGOPLEIDING.

De directeur van de nieuwe vliegschool te Gilzen-Rijen, de heer J. A. Bank, verklaarde bij de opening van deze instelling, dat in de komende vier jaren ongeveer 300 vliegers voor de KLM zullen worden opgeleid.

Minister van Schaik wees op de rol die Nederland steeds op zee heeft gespeeld; in deze moderne tijd zal Nederland echter ook een grote rol op luchtvaartgebied spelen.

Op het ogenblik bezit de school twaalf opleidingstoestellen, maar dit aantal zal weldra tot 74 worden uitgebreid 75 studenten zijn in opleiding en tegen de zomer zal hun aantal met 60 vermeerderd worden (Aneta).

SCHILLING NAAR TOKIO.

Het Hoofd van de Nederlandse Militaire Missie naar Japan, Luitenant Generaal W. Schilling, is Woensdag naar Tokio vertrokken (Aneta).

FILMS DIE NIET VERTOOND WORDEN.

Veertig Noordamerikaanse films zijn in het naar films snakkende Nederland aangekomen; zij kunen echter niet gedraaid worden wegens het geschil tussen de Nederlandse Bioscoopbond en de Noordamerikaanse Filmmaatschappijen.

De Bioscoopbond weigerde de Noordamerikaanse films te aanvaarden wegens de te hoge prijzen en de Bond besloot elke bioscoopeigenaar, die een Noordamerikaanse film draait een boete van 5000 gulden op te leggen (Aneta).

TEKORT AAN TEXTIELWAREN.

De Internationale Katoen-adviescommissie heeft bekend gemaakt, dat er een groot tekort aan textielwaren is in de bevrijde gebieden. Deze landen aarzelen om hun buitenlandse credieten te gebruiken teneinde katoen te kopen, omdat er andere goederen, die noodzakelijker zijn voor de wederopbouw eerst dienen aangekocht te worden (Aneta).

VERMINDERDE AANDELENHANDEL.

Ook Woensdag verminderde de aandelenhandel op de Beurs in omvang. Dinsdag omvatte de handel 1.900.000 gulden en Woensdag 1.200.000 gulden. Er was maar een klein aanbod en practisch geen vraag. Er was geen teken van speculeren en beleggen. Men schrijft deze stagnatie toe aan de aanstaande verkiezingen (Aneta).

GEVONDEN.

Op Bali heeft men het stoffelijk overschot gevonden van den secretaris van de Internationale Rode Kruis Delegatie, Anderlegg, die in April naar Bali vertrokken was om mee te helpen bij de opzoekingen naar een vermist Brits officier, die nog steeds niet is weergevonden (Aneta).

VAN MAASDIJK VEROORDEELD.

H. C. van Maasdijk, waarnemend N.S.B.-burgemeester van Den Haag gedurende de bezetting, is Donderdag tot 20 jaar gevangenisstraf veroordeeld (Aneta).

„ORANJE" UIT INDIË.

De „Oranje" kwam Donderdag te Rotterdam aan met 900 gerepatrieerden uit Nederlands Indië aan boord (Aneta).

GERINGE HANDEL.

Er was slechts geringe handel op de Amsterdamse Beurs en de prijzen bleven langzaam dalen (Aneta).

De onschatbare hulp en de vele sympathie betuigingen ondervonden tijdens de ziekte, bij en na het overlijden van onzen onvergetelijken moeder,

Mevr. de Wed. Helena ter Haar - Noorden

zullen in onze memorie gegrifd blijven.

Familie ter Haar

Departement van Onderwijs en Volksontwikkeling

CURACAO

M.U.L.O. - examens.

Voorbereidend Klerk Examens

De Inspecteur van het Onderwijs brengt ter kennis van het algemeen, dat de examens ter verkrijging van een M.U.L.O. Diploma A of B op Curacao en op Aruba in de tweede helft van Juni e.k. zullen aanvangen. Tevens bestaat de gelegenheid het „voorbereidend klerk examen" af te leggen.

Zij, die zich aan een dezer examens willen onderwerpen, moeten zich vóór den 1en Juni e.k. schriftelijk aanmelden bij den Inspecteur van het Onderwijs.

Degenen die het „voorbereidend klerk examen" wenschen af te leggen, moeten op 1 Juni e.k. ten minste één jaar in Gouvernements dienst zijn.

Bij de aanmelding moeten worden medegedeeld of overgelegd:

a. de naam, de voornamen, de geboorte-datum en -plaats en de woonplaats van den candidaat;
b. het examen, dat deze wenscht af te leggen [A-examen, B-examen, Aanvullingsexamen, Wis- en Natuurkunde of alleen Wiskunde, „voorbereidend klerk-examen"; candidaten voor de examens A of B gelieven verder op te geven of zij in het vak Spaansch dan wel het vak Hoogduitsch examen wenschen af te leggen];
c. de vrijstellingen die gevraagd worden (bij aanvullingsexamen puntenlijst diploma A over te leggen);
d. de geboorteakte of een geboortebewijs van den candidaat;
e. een bewijs, dat ten kantore van den Koloniaal Ontvanger op Curacao of den Ontvanger op Aruba de examengelden gestort zijn.

De examengelden bedragen voor de M.U.L.O. A of B f. 10—; voor het aanvullingsexamen of het voorbereidend klerk examen f. 2.50.

De Inspecteur van het Onderwijs is gaarne tot het geven van nadere inlichtingen betreffende examens bereid (spreekuur: des Zaterdags van 9 — 11 uur v.m.)

Willemstad, 16 Mei 1946.
De Wnd. Inspecteur van het Onderwijs,

C. F. ZEBREGS

DE HEER EN MEVR.

Chatlein — Samson

geven met blijdschap kennis van de geboorte van hun dochter

JOSEPHINE CLEMENTIA

17—5—46, Australië.

Op Bezoek.

(Van onze New Yorkse Correspondent).

Het leven in de Verenigde Staten heeft vele en verrassende kanten. Men zegt wel eens, dat vreemdelingen, die jaren hier wonen, altijd weer voor nieuwe verrassingen komen te staan. Dit kan waar zijn, maar het behoeft niet aan het volk van de Verenigde Staten te liggen. Het kan ook het gevolg zijn van een gebrek aan inzicht van den vreemdeling. De Noordamerikanen is in het algemeen niet geheimzinnig. Hij is meer een open boek dan den gemiddelden Nederlander. Men behoeft het boek slechts open te slaan om te verstaan.

En zo worden vandaag de lezers in een Noordamerikaans gezin ingevoerd. Het zijn jonge mensen. De heer des huizes is de 40 nog niet gepasseerd. Zijn blonde vrouw gekleed in een eenvoudig rood en wit gebloemde katoenen jurk ontvangt de gasten op innemende wijze en met veel tact in de eenvoudige woning. Op een tafel voor het venster staat een aantal rode aarden potjes met een verscheidenheid van planten, zoals men ze ook in een Nederlandse wonng kan vinden. Het is een zithuiskamer. Een eettafel staat in de ene hoek. Daar man en vrouw beiden werken heeft ieder zijn eigen schrijfbureau. Om een canapé staan een paar stoelen voor de gasten. Het meubilair is eenvoudig, zonder pretenties.

De gasten zijn jonger dan den gastheer. Er is een jonge blonde man van even over de dertig jaar. Energiek, levendig, intelligent. Zijn vrouw is helaas niet aanwezig. Zij werkt nog op haar kantoor. De vierde in het gezelschap is een oorlogsveteraan. Hij was in Maastricht en Heerlen. Hij zegt vriendelijke woorden over Nederland. Hij vertelt hoe Nederlanders hun bezittingen uit de buurt van Aken kwamen halen. Hij begrijpt dat zij deze spullen nodig hadden. Hij lijkt niet op de oud-strijders uit Sonsbeek. Hij is beneden de dertig. Een jong meisje met achterover gekamd blond haar zit er bij. Vrolijk en geestig.

Men spreekt over bekende en onbekende schrijvers en over de literatuur in het algemeen en over de ontwikkelingstendenzen van de wereld-literatuur. Kwinkslagen wisselen ernstige opmerkingen af. Er heerst een geest van vriendschappelijkheid. Zo nu en dan worden guitige opmerkingen gemaakt, kortom men heeft het gevoel in een kring van studenten te zijn, die ditmaal de wereldliteratuur aan hun critiek onderwerpen.

Langzamerhand dwaalt men van de literatuur af en komt tot de boeken zelf. Men spreekt over het uitgeven en de verkoop van boeken. Aan de twee vreemde vogels van overzee, die zich in het gezelschap bevinden stelt men vragen over de uitgeverij en de boekhandel in Europa. Men is geïnteresseerd te vernemen, dat er in Nederland per 1000 inwoners veel meer gewone boekwinkels zijn dan in de Verenigde Staten en dat het totaal aantal boeken hetwelk in Nederland per jaar vóór de oorlog uitgegeven werd slechts ongeveer 25% beneden het Noordamerikaanse cijfer lag.

De leesmethodes van Europa en de Verenigde Staten worden vergeleken. Men spreekt over het feit, dat tijdschriften hier een veel grotere rol spelen dan in Europa, dat men in Europa daarentegen veel meer boeken in de particuliere woningen vindt dan hier, dat in Europa over het algemeen meer boeken dan in de Verenigde Staten gelezen worden. Men verdiept zich in de vraag of de lezer van tijdschriften als Readers Digest tevens boekenlezers zijn, dan wel of zij tot twee verschillende groepen behoren. Men neigt tot de conclusie dat tijdschriftlezers in Noord-Amerika niet de echte boekenlezers zijn.

Men spreekt erover welke boeken het gemakkelijkst verkocht worden, en van welke boeken voor de publicatie het beste te voorspellen valt, welke boeken het grootste succes zullen zijn.

Het antwoord hierop luidde, dat de kansen van detective-romans het beste voorzien kunnen worden, omdat zij een vrij stabiele afzet hebben. De lezers van deze literatuur zijn blijkbaar minder critisch dan de andere.

Men onderhield zich over de oplaag der boeken. Kinderboeken bereiken hier de grootste oplaag. Deze kan wel 750.000 exemplaren bedragen. Men sprak over de wisselvalligheid van het uitgevers-bedrijf en dat verschillende toevallige omstandigheden de omzet van boeken plotseling kan doen stijgen of dalen.

Wel er was feitelijk geen onderwerp, hetwelk niet aan de orde kwam. Het viel gedurende de vrije gedachtenwisseling op, dat ieder der aanwezigen zich beperkte tot het maken van opmerkingen op een bepaald gebied. Zo voerde de jonge veteraan het woord wanneer het er op aankwam om over de reactie van het publiek te spreken, de blonde man sprak over de verkoop, de oudste van de aanwezigen zeide zijn mening over vragen van productie en kosten. Dit is kenmerkend voor Noord-Amerika. Ieder tracht op zijn gebied het maximum te praesteren en houdt zich dat ook op dit gebied.

Zo stond het gesprek op een hoog peil. Elke opmerking werd door de anderen weer opnieuw getoetst aan eigen ervaring.

Tenslotte nam men afscheid van elkaar, niet te laat, omdat allen 's ochtends weer aan de slag moesten. Een enkel glas whisky was er gedronken.

Wij verlieten de woning voldaan over de gezellige avond, die wij hadden doorgebracht, in een kring, die zich gaarne voor ons ontsloten had, en met bewondering voor de plaats, die energieke jongeren in het Noordamerikaanse zakenleven kunnen innemen, want wij hadden ons bevonden in gezelschap van een groep van jongelieden die, zij het dan ook onder bekwaam en geschoold toezicht, practische leiding geven aan een uitgeverij, die millioenen boeken per jaar uitgeeft en verkoopt. Zij zijn vol energie, zij leven voor en met de zaak, zij vechten ervoor. Zij zijn voor elkaar goede kameraden.

Zo vermag de jeugd hier iets te bereiken, omdat men bereid is aan de jeugd een kans te geven, om te laten zien, wat jeugdig enthousiasme vermag te doen.

DE GOUVERNEUR EN BOY ECURY Z.G.

De heer Segundo N. Ecury ontving door tussenkomst van Gezaghebber Kwartsz van Aruba, de volgende brief van Gouverneur Kasteel:

„Hierbij heb ik de eer U te doen toekomen een exemplaar van het U wellicht niet bekende orgaan „De Prinsestad", voor U vermoedelijk belangrijk om het bericht, dat het over Uw zoon bevat.

De Gouverneur van Curaçao,
(w.g. P. Kasteel."

De publicatie over Boy Ecury, waarin diens portret voorkomt, luidt als volgt:

De held van Aruba.

„Zijn werkelijke naam was Segundo Jorge Adelberto Ecury en hij was op 23 April 1922 geboren te Aruba. Maar de illegale beweging kende hem als Boy. Naar Nederland gekomen om zijn opleiding te voltooien, kwam hij na het uitbreken van de oorlog vrijwel onmiddellijk in contact met de illegaliteit en bewees hij **grote diensten aan de goede zaak.** (Onderstreping is van ons, correspondent op Aruba!) Boy was een jongeman die nergens voor terugdeinsde en die bij vele ondernemingen zijn leven op het spel zette. Tot hij het ook dan verspeelde......

Verschillende Westindiërs hebben voor de zaak van de vrijheid gestreden en sommigen van hen, zoals Luis de Lannoy, zijn nog in leven. Zij hebben allen groot werk verricht. Voor Boy zal binnenkort in Aruba een gedenkteken worden opgericht. Ook dit verre stukje Nederland heeft zijn held.

In een volgend nummer zullen wij nog een en ander vertellen over datgene, wat Boy in de ondergrondse heeft gedaan."

Tot zover het blad.

Uit het bovenstaande ziet men duidelijk, dat Boy zelfs in Nederland erkend wordt als een held; immers hij heeft geheel vrijwillig dienst genomen bij de ondergrondse beweging en wel bij de Knokploeg, dus bij het meest gevaarlijke werk dat er bestond om zijn medemensen te helpen. Hij verdient met recht genoemd te worden een nationale held.

Naar aanleiding van dit alles menen wij namens het Comité Oorlogsheld Ecury een beroep te doen op al diegenen die nog niet bijgedragen hebben tot het Monumentsfonds Boy Ecury, om hun bijdragen te willen sturen aan den heer C. L. Juliao, Penningmeester Comité Oorlogsheld Ecury, teneinde genoemd Comité te steunen in zijn grootse plan om een waardig monument te kunnen oprichten voor den oorlogsheld van dit gebiedsdeel.

Wij vinden het een zeer mooie geste van Zijne Excellentie Gouverneur Kasteel, die zo vriendelijk was om dit blad aan den heer Segundo Ecury op te sturen. Het ware te wensen, dat Zijne Excellentie het volgend nummer waarin sprake zal zijn van de praestaties van Boy bij de ondergrondse, weder opsture naar den heer Segundo Ecury.

DE BRAND IN DE LA LINDA.

Terugkomende op de brand in La Linda, die ruim twee en een half uur duurde en dus tegen middernacht was afgelopen, zoals vermeld in dit blad dd. 8 Mei jl., kunnen wij nog vermelden, dat de kassa (cash register) geforceerd werd en er een zeker bedrag uit werd gehaald. Er wordt een bepaald spoor gevolgd en de recherche hoopt de dader(s) te pakken te zullen krijgen.

Mocht later blijken, dat de brand in verband met de diefstal moedwillig werd gesticht, dan hopen wij dat het Gerecht strenge straffen zal toepassen, daar van deze daad een groot deel van Oranjestad de dupe had kunnen zijn. Alhoewel de burgerij de politie flink hielp om de brand te blussen, werd ons eveneens van bevoegde zijde medegedeeld, dat enkele burgers misbruik maakten van de gelegenheid om enkele voorwerpen, die reeds in veiligheid werden gebracht, gewoonweg mede te nemen. Men beloofde ons meer inlichtingen te verschaffen, zodra deze duistere zaak zal zijn opgehelderd.

ZOETWATERPUT.

Het graven van een put becosten de Seroe Grandi is met succes bekroond. Op een diepte van 14 meter stiet men op een rotslaag. Toen deze werd doorgehakt vond men volkomen zoet water. Het zal een Gouvernements-put worden waaruit iedereen vrijelijk water mag halen.

BRANDPUTTEN.

Te Kralendijk is men bezig met het graven van brandputten. Die op het Julianaplein (vlak bij de Pastorie) is reeds bijna gereed. Op 2 meter diepte heeft men reeds zoveel water gevonden, dat twee pompen nodig zijn om het werk voort te kunnen zetten. Merkwaardig is wel dat dit water zuiver zeewater is en men een eb- en vloedverschil van 15 cm kan waarnemen.

MAALSLUITINGEN.

„Vermeer" 18 Mei 11 uur: Cristobal — Panamá — Costa Rica.

„Stuyvesant" 20 Mei 11 uur: La Guayra — Caracas — Puerto Cabello — Suriname — Trinidad — Engeland.

„Saba" 21 Mei 11 uur: Maracaibo.

„Frans van Mieris" 24 Mei 16 uur: Nederland (pakketpost).

„Ingerlise" 25 Mei 11 uur: Suriname.

„Frans van Mieris" 26 Mei 10 uur: Nederland (briefpost).

KOELHUIS PRINCE IN BRAND.

Vrijdagavond omstreeks 18 uur liep bijna de gehele Oranjestraat alsook de wijk Nieuw Nederland leeg toen bleek dat het koelhuis van den heer Leon Prince in brand stond. De oud-V.K.C.-man Charles Lourens was er meteen bij en hielp zoveel hij kon. Het koelhuis was een mooi gebouwtje, zo goed als nieuw. Pogingen van de brandweermannen om de harde betonnen muur stuk te slaan mislukten aanvankelijk. Eindelijk werd er een gat geboord waaruit een verstikkende rook te voorschijn kwam. Drie vrachtauto's met vlees en vis werden weggevoerd. De brandweer werkte tot laat in de nacht door. Binnen was het niet eens zo warm! Voor zover bekend is de juiste schade nog niet vastgesteld.

DE PORTUGEES BRAK ZIJN BEEN.

Vrijdagavond omstreeks 17 uur werd een Portugees op een motorfiets aangereden nabij de woning van Dr. da Costa Gomez. In het smalle steegje stond een auto geparkeerd. De Portugees kwam aanrijden op zijn nieuwe motorfiets. Een andere auto snelde op hem af en...... weg Portugees. De man kermde als een kind. Dr. Wix verleende eerste hulp. Het slachtoffer had een been gebroken en moest worden weggevoerd.

'ELGA' OPGERICHT.

Dezer dagen werd op Curaçao opgericht de N.V. Technische Handelmaatschappij, die voorzeker in een grote behoefte van Curaçao zal voorzien.

De N.V. Technische Handelmaatschappij „Elga" werd gezamenlijk opgericht door de N.V. Nederlands Indische Gas Mij., en de firma Edwards, Henriquez & Co., en heeft voornamelijk ten doel het handel drijven in electrische artikelen in de ruimste zin, het aanleggen van electrische installaties, reparaties van electrische toestellen, en de verkoop van electrische kantoor-machines.

De „Elga" heeft ook plannen om te komen tot de oprichting van een Technisch Bureau, waaraan Curaçao zeker behoefte heeft. Zij is voornemens slechts eerste klas fabrikaten van Europese en Amerikaanse oorsprong te verkopen waarbij de inkoop uit het Moederland een belangrijke rol zal spelen. De technische leiding van het bedrijf zal bij den heer V. C. Henriquez berusten, tot voor kort Ingenieur van de Philips Fabrieken te Eindhoven, die omstreeks Juli op Curaçao verwacht wordt.

Het maatschappelijk kapitaal van de N.V. bedraagt ƒ 1.000.000.— waarvan voorlopig ƒ 400.000.— vol gestort is. Behalve de bekende toonkamer van de N.I.G.M. op het Brionplein zal „Elga" beschikken over het winkelpand in het gebouw van Edwards, Henriquez & Co. aan het De Ruyterplein, waar vroeger de schoenen-zaak „La Bota Argentina" was. In hetzelfde gebouw zal tevens het kantoor van „Elga" gevestigd zijn. Verder zullen aan de Salinja een ruime toonzaal met magazijnen en werkplaatsen worden gebouwd. Hier zullen o.m. koelkasten, waterkoelers, fornuizen, kookplaten, airconditioning apparaten voor huishoudelijke en commerciële doeleinden, gekoelde toonbanken enz. enz. worden tentoongesteld.

CURAÇAOSE LETTERZETTER STERFT PLOTSELING.

Vrijdagmiddag omstreeks 13 uur was er een opstootje in de buurt van het Helfrichplein. Men stond te kijken in de drukkerij De Stad waar de Curaçaose letterzetter Coco Evertsz plotseling was overleden. De man was letterlijk gevallen op het veld van arbeid. Hulp baatte niet meer. Coco Evertsz behoorde niet meer tot de levenden. 54 Jaar was hij oud. Vroeger werkte hij bij Otto Cras, later bij de Curaçaosche Courant en het laatst bij De Stad. Hedenmorgen werd zijn stoffelijk overschot ter aarde besteld. Dat hij ruste in vrede.

DE LIJST VAN DE K.L.M.

Curaçao — Maracaibo.

14 Mei: Johanna C. Wordragen, Maria E. Jansen, Aida Hidson, Maria Palomares.

Curaçao — Miami.

13 Mei: Theresa Fischer.

14 Mei: Rudolf Johan Stiefel.

Miami — Curaçao.

13 Mei: Cornelis Plesman, Pieter Benjaminse, Petrus C. Fohr.

Trinidad — Curaçao.

13 Mei: Archibald Dick, Boy Wiseman, Shepperd François, Kirton de Coteau, Max Murphy Alfred Chandras, Frank Stiell, Glover Tibbetts, George Mc Donald.

16 Mei: James Milton Bell, Bettina Blair, Elias Melfor, Hendrik Ines, Jacques E. Arrindell, Adinico C. en Cinda Wever; Guillermo E. Martijn, E. Welvaart, August de Geus, Karel A. Willemse, Tilita Gaitai, Viola Kandutch, Elisabeth Coster, Thelma Kip, Arturo M. en Anna N. Arends; Telmlah T. Arrindell.

17 Mei: Julio Pieter, Johannes J. Stenacker, Francis T. Delannoy, Oscar Salas, Angel Job, Alfred Gerstl, Zacharias Pijpers, Jonna Rubberd.

Aruba — Curaçao.

16 Mei: Kishn Chand Daryanani, Carpar B. Everts, Hilario Lacle, Paulina L. Marinus, Rachel M. Maduro, Jacob van Dyke, Majoor Adolfus J. G. Boutmy, Johannus Hollander.

Curaçao — La Guayra.

16 Mei: Martin Cavin, Jose Rivera, Ali Abbas Saour Elmosri, Antonio Dona.

Curaçao — Miami.

16 Mei: Anne Potter.

Curaçao — Trinidad.

16 Mei: Isaac, Leia en Schura Verona; Sylvia Grozier, George J. A. Sylvestre.

Op doorreis naar Paramaribo: Vera C. Warning, Albertina E., Connie R., Thegla P. en Helene E. Bhalco; Willem Langeraar, Abraham van der Meer, Marius Joneson, Anton van der Werf.

Trinidad — Curaçao.

16 Mei: Op doorreis naar Aruba: Gwendolins North, Rosanna Clement, Cecilia Sylvester, Hagar Caesar.

Op doorreis naar Miami: Ainsley en Mary Boynes; Jeremiah Cox, Solomon Cross.

Overdenking.

VIERDE ZONDAG NA PASEN.

(Homilie v.d. heiligen Augustinus Bisschop. Joannes 16, 5-14).

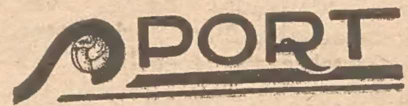
Nadat de Heer Jezus zijn leerlingen voorzegd had, welke vervolgingen zij na zijn heengaan zouden te lijden hebben, voegde Hij er aan toe: „Dit echter heb Ik u van den beginne af niet gezegd, omdat Ik bij u was nu echter ga Ik tot Hem die Mij gezonden heeft".

Hier moeten wij eerst zien, of Hij hun het toekomstig lijden al niet eerder voorspeld had. Doch de drie andere Evangelisten tonen genoegzaam aan, dat Hij het voorspeld had alvorens het avondmaal te houden. Toen dit had plaats gehad, heeft Hij volgens Joannes gezegd: „Dit echter heb Ik u van den beginne af niet gezegd, omdat Ik bij u was".

Of wordt misschien deze vraag aldus opgelost, dat ook de anderen verhalen, dat Hij zijn lijden nabij was, toen Hij dit zeide? Dus niet van den beginne af, toen Hij bij hen was; omdat Hij reeds op het punt stond van hen te scheiden en tot den Vader te gaan toen Hij deze woorden sprak. Daarom is het ook volgens de overige Evangelisten waar wat hier gezegd is: „Dit heb Ik u van den beginne gezegd". Wat doen wij nu met de geloofwaardigheid van het Evangelie volgens Mattheus, dat verhaalt, dat de Heer niet eerst toen Hij met zijn leerlingen het Paasmaal ging nuttigen, onmiddellijk voor zijn lijden, het hun voorzegde, doch ook reeds van het begin af, daar waar de twaalf Apostelen met name genoemd worden, en voor goddelijke werken uitgezonden worden?

Wat betekent dan hetgeen Hij hier zegt: „Dit echter heb Ik u van den beginne af niet gezegd, omdat Ik bij u was" anders dan dat Hij, hetgeen Hij hier van den Heiligen Geest zeide, namelijk dat Hij tot hen zou komen en getuigenis afleggen, wanneer zij deze rampen zouden moeten lijden, hun niet van den beginne af gezegd had, omdat Hij bij hen was?

Deze Trooster derhalve, of Raadsman, (want het Griekse woord Paraclitus betekent beide) was noodzakelijk toen Christus wegging; en daarom had de Heer hen niet van den beginne af over dezen gesproken, toen Hij bij hen was, omdat zij door zijn tegenwoordigheid getroost werden.

K.S.C.

— Katholieke Sport Centrale: Hedenmiddag Sithoc — Tropiaals. Zondag 10 uur Softball: Caracas — Los Tigres. Des middags voetbal Dosko — Tropiaals.